

איגור סטרווינסקי – "ציפור האש"

ריקוד השאול – המכשף קשצ'אי

עודדה הררי

הצעות לפעילויות

שם הפרק יוודע לתלמידים רק בסוף התהליך של הכרת המוזיקה, ו/או לאחר פיתוח הדמיון הפרטי שלהם בתגובה למוזיקה.

סולפג' טרום האזנה: ביצוע המוטיב הפותח בנקישות ללא הסינקופות, וכרצף של ארבעה רבעים, אחריהם שתי שמיניות, והפסקה של רבע (כפול 3).

M.M. ♩ = 168
a 2
Bsn. *f* *mf* *f*
Tba. *f* *sf*

יון:

1. למנות את הפרמטרים של מוזיקה: מנגינה, קצב, עוצמה, מקצב, פיסוק, תיזמור.

2. לרשום מנעד אפשרויות, ולהתנסות בהן באילתור, למשל:

קצב – הקשת רצף פעמות או קיטועים פתאומיים ברצף; בצוע שיר ידוע באלגרו/אנדנטה וכו', לפי ניצוח.

עוצמה – שירה או נקישות בפיאניסימו, במצו פיאנו, בפיאנו, בפורטה;

מקצב – חיקוי פסוקיות מקצב של המורה: פסוקית אחת שכולה פעמות,

פסוקית אחרת במקצב בן שני ערכים, שלישית במקצב מעורב בכולל גם מנוקד, וכדומה...;

פיסוק: אילתור מלודי של כמה פסוקים ארוכים, לעומת כמה פסוקים קצרים, ו/או פסוקים קטועים ומשתנים;

משקל חלופי משקל יזומים / מבוצעים ע"י המורה בשיר ידוע.

תיזמור: לפי ניצוח, בקולות גוף או בכלים- הרבה כלים או בודדים; לפי קבוצות הומוגניות או מעורבות; על-פי רגיסטרים.

מלודיה – משימה לחזור על מלודיה מוזרה (שאין בעצם סיכוי לחזור עליה);

מלודיה במרווחים ענקיים לעומת מלודיה במהלכים סולמיים, או כרומטיים.

3. **הצגת שם הפרק** – ריקוד השאול, והעלאת השערות: מה יתאים לריקוד השאול מתוך

האפשרויות הנ"ל. מתבקשת השוואה לשימוש באותם פרמטרים בריקוד הנסיכות.

דיון משולב בהאזנה חלקית לחטיבות ועד האזנה לפרק בשלמותו, בהתייחס לרשום

בלוח: על משך ורצף/קיטוע במלודיה, ההפתעות בעוצמה, התיזמור; וכו'...

האזנה לפיתוח הדמיון

1. תגובה לפן התוכנית של הפרק באמצעות שאלות "מ":

מי, מה, מתי, איפה, איך, למה.

2. מי הן הדמויות, איפה, מה קורה להן לפי המוזיקה, וכו'...

איסוף הרשמים וההצעות של תלמידים מתחת לכל אחת משש שאלות ה"מ".

האזנה לחטיבה הראשונה של הפרק, והתנסות בתגובה מדוייקת לאירועי הספורצנדו -
"הדגשות / הצלפות / חטיפות"

סולפג'ו - פירוק הנושא של הפרק למוטיבים של מקצב: המוטיב שנלמד בהתחלה - 4 רבעים; תשובה של 2 שמיניות בפורטה; רצף של 10 שמיניות ורבע; ספורצנדו מפתיע חתוך של כל התזמורת.

האזנה בתנועה לחטיבה הראשונה ואימוץ ארבע מחוות או תנועות לכל אחד מן המוטיבים של הנושא:

א. 4 צלילים סינקופיים;

ב. התשובה להם בשני צלילי בס;

ג. רצף מלודי 10 שמיניות+רבע

ד. מכת הצליפה;

האזנה בתנועה לכל הפרק תוך זיהוי הנושא ותגובה להופעות של המוטיבים הנ"ל, על כל התהפוכות החלות בהם, יחד עם אפקטים נוספים, למשל שלוש "מכות" (בקצב רבעים

ו

Ob.
Tba.

(תשובות בבסיס)

חיפוש ואיתור המקום בפרק המזמין תנועות רכות גליות – האם יש כזה?

Fl.
Ob.

ז

ה לפרק וסימון הפרמטרים הרשומים על הלוח על ידי קבוצת תלמידים.

התוודעות לתיאור הפרק על-פי סיפור האגדה של הבלט: המכשף קשציאי וכל היצורים שבממלכתו מנהלים קרב נגד ציפור האש והנסיך איוון, עד שהציפור מנצחת ואיוון הורג את המכשף.

האזנה תוך עבודה יצירתית בכתיבה/ציור/תנועה...